Пуна деценија од обнове независности Црне Горе је тек сљедеће године, али је и девета годишњица добра прилика да се направи пресјек економског учинка од 21. маја до данас.

Црногорску економију, девет година од поновног стицања независности, карактерише симболичан обим индустријске производње, велики спољно-трговински дефицит, дугачка листа предузећа која не измирују пореске обавезе, општа неликвидност привреде и проблем на који се указује и са међународних адреса – висока задуженост државе.

Међутим, у владајућој Демократској партији социјалиста премијера **Мила Ђукановића** нијесу задовољни неликвидношћу привреде коју тумаче као посљедицу високих каматних стопа и високим нивоом дугова локалних самоуправа који је, по ДПС-у, настао због улагања у локалну инфраструктуру.

„Прије девет година директне стране инвестиције су биле око 50 милиона еура, а сада су у просјеку 378 милиона. Када посматрамо инвестиције реализоване у овом периоду, изграђени су квалитетни хотели са пет звјездица, изграђени су мали хотели дуж црногорског приморја, чиме су повећани капацитети туристичке привреде који су резултирали повећањем туристичког производа. Направили смо много малих хидроелектрана које су стављене у функцију. Почела је реализација подморског кабла између Црне Горе и Италије. Црна Гора је у овом периоду постигла рекордни раст депозита од двије милијарде и четиристо милиона еура. Просјечна плата у Црној Гори је у нето износу око 480 еура. Порасле су и пензије које су сада у просјеку 278 еура.

Незапосленост која је 2006. била око 39.000, сада је пала на мање од 33.000 незапослених грађана“, каже функционер ДПС-а **Зоран Јелић**.

Функционер опозиционог Демократског фронта **Небојша Медојевић** подсјећа да је непосредно након референдума у Црну Гору ушао значајан капитал, махом из Русије, у ком је било, како каже, и „прљавог новца“.

Међутим, у међувремену, каже Медојевић, није развијена нова привредна структура која би се базирала на индустријској производњи и извозу, па је Црна Гора, у претходне четири године узела милијарду еура кредита, а да је при том БДП кумулативно порастао за само 250 милиона еура.

„Поставља се питање – гдје је нестало преосталих 750 милиона“, каже Медојевић.

„Црногорска економска машина је негативна. Долар уложен у црногорску економију на крају враћа 25 доларских центи што значи да имамо лошу економску структуру. Највеће компаније у Црној Гори су тајкунске, а управо оне су 2012. и 2013. године постале највећи проблеми и највећи дужници држави и банкама и које једна по једна улазе у стечај, а њихови власници позајмљен новац износе на приватне рачуне у иностранству. Приватизоване компаније иду у стечај, а радници остају без посла. Нарочито је важно да је број запослених у Црној Гори порастао за свега 5.000 до 7.000. Ту треба имати у виду да званична статистика као запосленог рачуна и свако лице које је током једног мјесеца радило макар један сат. Ако би се структура запослености дубље анализирала, видјели би да је број незапослених много мањи.“

„Посматрајући основне параметре, може се уочити извјестан раст зарада“, каже економски аналитичар **Синиша Лекић** који наглашава да стање у економији девет година након референдума заслужује критички осврт.

„Треба погледати само четири – пет предузећа која су била носиоци индустријске производње: Жељезара, Рудници боксита, Рудник угља, Комбинат алуминијума, Електропривреда, Лука Бар... Све је то чинило заокружену репро-цјелину којом смо се хвалили. Сада су та предузећа у великим дубиозама, а новац добијен од њихове приватизације није добро усмјерен. Ту је и јавни дуг који је прије седам – осам година био

30 – 40 посто, а сада око 70 посто БДП-а. То су поражавајући резултати. Очито су се сва задужења користила за јавну потрошњу. Једина права капитална инвестиција је започета изградња аутопута, али је она дошла у вријеме када ми тешко можемо да сервисирамо и текуће обавезе", коментарише Лекић.

(Есад Крцић, РСЕ)